

Rautatien isän syntymästä 150 vuotta

Heikki Ahon ja Björn Soldanin isä oli kansalliskirjailija **Juhani Aho**, jonka syntymästä tulee tänä vuonna kuluneeksi 150 vuotta. Aho oli ensimmäinen suomeksi kirjoittanut ammattikirjailija, jonka pääteos *Rautatie* on yksi kotimaisen kirjallisuuden klassikoista.

Idean esikoisromaaninsa Aho sai juenamattoillaan kotipaikkansa Iisalmen ja Helsingin välillä, kun hän huomasi, millaista mystiikkaa rautatiet edustivat sen ajan maalaisille.

Juhlavuoden aikana Helsingissä on useampi Ahon sukuun liittyvää näyttely. Heikki Ahon ja Björn Soldanin töitä on Ateneumin lisäksi esillä Virka Galleriasa, ja Juhani Ahon uraan lehtimiehenä voi tutustua Päivälehdän museossa Helsingissä. Ahon elämästä kertovia näyttelyitä ja teatteriesityksiä järjestetään ympäri Suomea syksyn ajan. Lisätietoja tapahtumista löytyy Juhani Ahon Seuran sivuilta.

➔ juhaniahonseura.fi/juhlavuosi

Ateneumin taidemuseo

- Helsingin keskustassa sijaitseva valtion taidemuseo valmistui vuonna 1887.
- Ateneumissa on maan laajimmat kokoelmat taidetta. Kokoelmiin kuuluu klassikoita **Akseli Gallen-Kallelasta Helene Schjerfbeckiin**. Kokoelmat kattavat ajanjakson 1750-luvulta 1950-luvulla aloittaneiden taiteilijoiden tuotantoon saakka.
- Kokoelmissa on myös kansainvälisten taiteilijoiden teoksia.
- Pysyvien kokoelmien lisäksi museossa on jatkuvasti auki useampi vaihtuva näyttely.

➔ ateneum.fi

Merkittävimmät Aho & Soldanin filmit tehtiin matkailun edistämistä varten.

Suomi-kuvaa rakentamassa

Ateneumin hämärät salit vievät katsojan höyryvetureiden ja kaupungistumisen aikaan. Heikki Ahon ja Björn Soldanin valokuvat ja elokuvat esittelevät 1930–50-lukujen muuttuvaa Suomea.

Ateneumin taidemuseon *Suomi kutsuu – Aho & Soldan* -näyttely esittelee kahden modernia Suomi-kuvaa rakentaneen kuvaajan elämäntyötä. **Heikki Aho** ja **Björn Soldan** olivat tärkeitä valokuva- ja elokuvataiteen uudistajia.

Syyskuun alkuun asti auki olevaan näyttelyyn on koottu viisi salillista veljesten töitä – valokuvia, mainosfilmejä sekä matkailuelokuvia. Mukaan on saatu myös vanhoja aikakauslehtiä, joissa kaksikon lehtikuvat olivat näkyvästi esillä.

Veljekset perustivat Aho & Soldan -nimisen yhtiön vuonna 1925 ja he tekivät satoja lyhyitä ja pitkiä matkailu- ja dokumenttielokuvia. Suurin osa yhtiön filmeistä oli tilaustöinä tehtyjä mainos- ja propagandafilmejä. Merkittävimmät elokuvat valmistuivat ulkoministeriön käyttöön, ja näin ne päätyivät kansainväliseen levitykseen matkailun edistämistä ja teollisuutta varten.

Näyttelyn kuvista ja filmeistä voi helposti tunnistaa 30–50-lukulaista Helsinkiä, josta oli siihen aikaan kuoriutumassa nykyaikainen suurkaupunki. Helsinki ja sen kaduilla sykkivä arki onkin ollut merkittävä inspiraation lähde veljesten töille, sillä heidän kuviensa aihepiirit pyörivät modernin teollisuuden, arkkitehtuurin ja kaupungissa risteilevän liikenteen ympärillä.

Näyttelyn nimi on peräisin *Suomi kutsuu* -elokuvasarjasta, jonka ensimmäinen osa sai ensi-iltansa mykkäversiona vuonna 1932. Mykkäversion jälkeen sarjaan tehtiin uudistettuja, äänellisiä koosteita, jotka hehkuttivat maan luonnonkauneutta, nähtävyyksiä, modernia elämää ja teollisuutta. Niistä tehtiin kymmeniä kieliversioita, jotka houkuttelivat Suomeen turisteja ulkomailta ja kannustivat kotimaan matkailuun. Yksi sarjan uudistetuista versioista on nähtävillä näyttelyssä. ■

Helsinki kaatosateen jälkeen vuonna 1937.